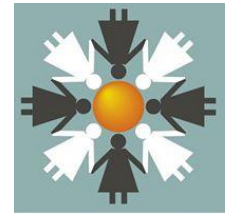

Kvindehusets brugergruppe

Samlet rapport, dec. 2018

Indholdsfortegnelse

Indledning – om undersøgelsen.....	1
Brugernes alder	2
Brugernes forsørgelsesgrundlag	2
Brugernes nationalitet	3
Kontinuitet i brugergruppen	3
Ugentligt timetal.....	4
Benyttede indsatser i Kvindehuset	4
Første gang i Kvindehuset.....	5
Andre benyttede tilbud i kommunen	6
Hvad ønsker brugerne af fremtidens Kvindehus?	6
Effektmål	8
Sammenfatning.....	9

Indledning – om undersøgelsen

Kvindehusets har 187 medlemmer¹, hvoraf undersøgelsen har taget udgangspunkt i interviews med den del, der har brugt huset i perioden 1.10.2018 til 10.12.2018. I alt har 73 kvinder deltaget. Medlemmer af bestyrelsen og ansatte i Kvindehuset er ikke medtaget.

Interviews med brugerne er foretaget i tre dele. Den første handler om konkrete oplysninger som alder, oprindelsesland, forsørgelsesgrundlag og benyttede tilbud i kvindehuset. Anden del er mere kvalitativ og handler om brugernes erfaring med Kvindehuset, tanker og forslag til fremtiden i huset. Sidste del omhandler på hvilken måde, deltagelse i Kvindehusets tilbud evt. har understøttet og forbedret brugerens liv og dagligdag.

Samtlige interviewede brugere har kunne svare på den første del, mens anden og tredje del har kunnet foldes mere eller mindre ud alt efter brugerens sproglige niveau og helbredsmæssige tilstand.

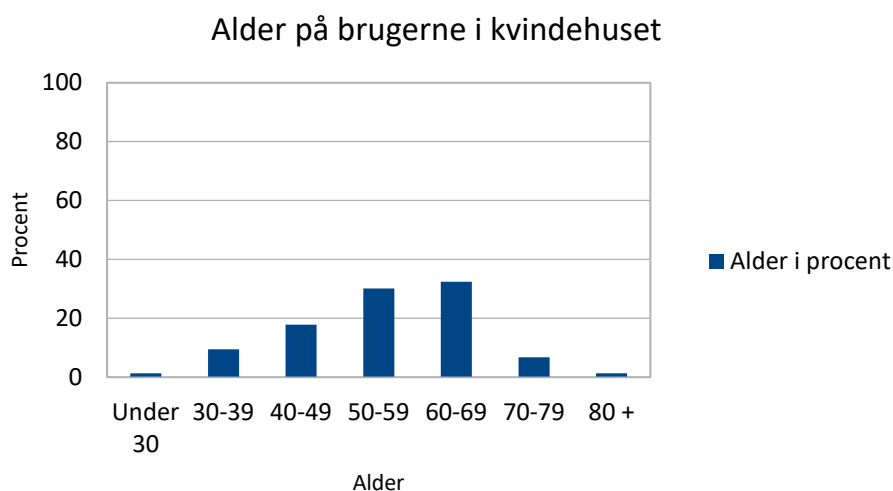
Flere afsnit i rapporten er illustreret med citater. Sproglige vanskeligheder i sætningerne er rettet, så der vil være et vist element af fortolkning på enkelte ord og sætningsstrukturer – dog er det tilstræbt at budskabet er uforandret.

Undersøgelsen er udarbejdet i perioden 1.10.2018 – 18.12.2018 i Kvindehuset af Maja Albrechtsen, socialrådgiver og cand. pæd. i filosofi. Datasæt findes som bilag.

¹Opgjort pr. 18.12.2018

Brugernes alder

I Danmark er en persons alder et simpelt faktum. Det er dog ikke nødvendigvis tilfældet i andre lande, og der er da også flere af Kvindehusets brugere, der er i tvivl om, præcis hvilket år de er født. I disse tilfælde er brugerens bud anført som gældende.

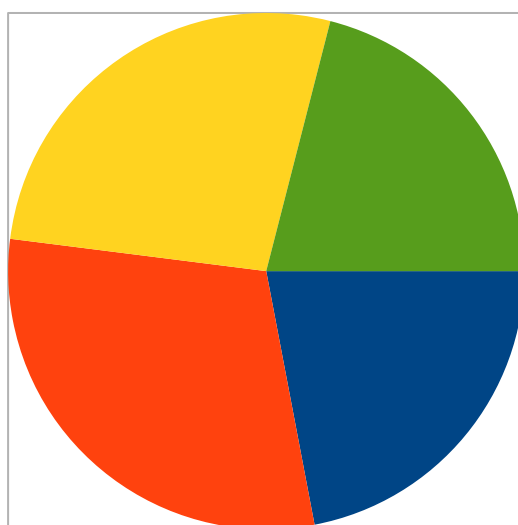
Gennemsnitsalderen blandt brugerne er 55,7 år.

Brugernes forsørgelsesgrundlag

Nogle få er i tvivl om hvilken ydelse, de får udbetalt – primært er der tvivl om forskellen på førtids- og folkepension. Forskellen i de tilfælde er afgjort ud fra brugerens alder. Der er også tvivl om forskellen på ressourceforløb og kontanthjælp, og hvornår man er visiteret til hvad. Disse er grundet den store usikkerhed angivet samlet.

Brugere der angiver ”ingen indtægt” er primært forsørget af ægtefælle, det drejer sig om syv personer. Derudover dækker ”andet” over ledighedsydelse - én person, i arbejde - tre personer, SU - to personer (fra lektiecaféen) og endeligt dagpenge - to personer.

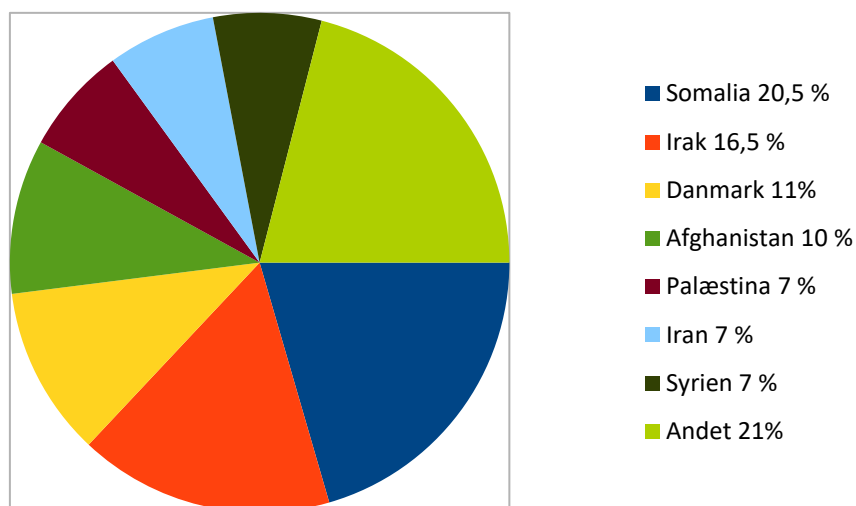
Forsørgelsesgrundlag

Brugernes nationalitet

I Kvindehuset kommer et væld af forskellige nationaliteter. I nogle tilfælde har brugerne mere end ét tilhørsforhold, hvilket kan give forskellige svar alt efter hvordan man spørger. Dette gælder særligt i forhold til palæstinensere, der har opholdt sig i forskellige lande, og kurdere, der har både denne identitet og et tilhørsforhold til f.eks. Irak eller Syrien. I disse tilfælde har det været op til brugeren selv, hvordan vedkommende ville defineres.

Ud over landene i diagrammet nedenfor stammer brugerne fra Tyrkiet, Polen, Libanon, Burundi, Congo, Tunesien, Sri Lanka, Marokko, Tjetjenien, Grønland, Uzbekhistan og Rumænien.

Kontinuitet i brugergruppen

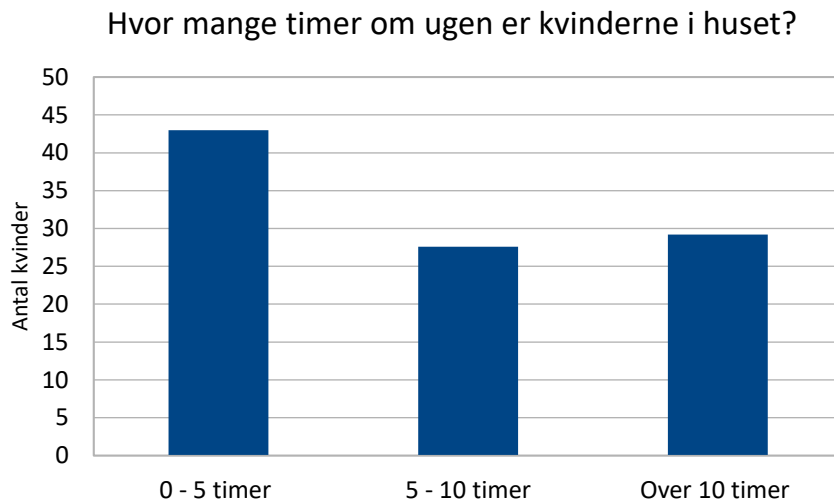
Årstallet i tabellen nedenfor er angivet ud fra, hvornår brugeren for første gang var aktiv i huset. Det vil sige at eventuelle pauser i aktiviteten ikke fremgår. Det er kun ganske få, der angiver at have holdt længere pauser, og de der gør, angiver ofte fysisk sygdom som årsag.

Brugere der ikke længere er aktive er ikke med i undersøgelsen. Tallene kan altså kun bruges til at sige noget om, hvornår den gruppe brugere, der *netop nu* kommer i Kvindehuset, blev aktive – ikke generel tilgang og frafald. Tilgangen er nogenlunde jævnt fordelt hen over årene, med undtagelse af startåret 2008, hvor der er en større andel brugere fra. De oplyser ofte at de var med til at starte Kvindehuset op, og har en høj grad af identifikation med rollen som frivillig. Derudover er der en større gruppe fra 2015, og en del relativt nye fra 2016 og 17.

Ugentligt timetal

Noget tyder på, at brugerne gennemgående vurderer at de er her længere ad gangen, end de faktisk er. For eksempel har mange, der har været til ældreklub, vurderet at de har været her fem timer den dag. Det er muligt at forklaringen findes i, at brugerne medtænker transport. Det er også muligt, at besøget mentalt fylder mere, end hvad brugerne kan få til at svare til f.eks. to eller tre timer. Under alle omstændigheder lader det til at være svært at vurdere for den enkelte, hvilket måske også kan tilskrives kognitive udfordringer.

Timerne i tabellen er angivet efter brugernes egne oplysninger.

Benyttede indsatser i Kvindehuset

Over halvdelen af de adspurgte brugere angiver at benytte ældreklub og/eller bevægelsehold, ligesom at over halvdelen angiver at de tager med på fælles udflugter, og generelt opholder sig i kvindehuset uden for de faste tilbud alene med socialt samvær som formål.

Lidt under halvdelen angiver at komme til dansk, samfundsfag og oplæg eller benytte sig af muligheden for rådgivning og hjælp til forskellige ting.

Omkring en fjerdedel hjælper med madlavning torsdag, deltager i havearbejde eller benytter det kreative værksted.

Ganske få angiver at bruge IT-rådgivning og barselscafé.

Der er ikke noget krav om, at man skal komme hver gang i Kvindehusets tilbud. Der er altså heller ikke anført nogen nedre grænse for, hvornår meget man skal have deltaget for at ”benytte et tilbud” i undersøgelsen, andet end at vedkommende naturligvis skal have deltaget i det mindst én gang. De fleste er dog relativt faste brugere af de forskellige tilbud, selv om intervallerne er varierende.

Nogle kommer til flere forskellige ting i løbet af en uge, mens andre kun benytter enkelte tilbud. Dem der kun benytter enkelte tilbud bruger primært dansk, bevægelse eller lektiehjælp. Dem der kommer til ældreklub og samfundsfag har en tendens til at deltage i flere ting, heriblandt sociale arrangementer, og derudover være mere til stede i huset underfor de rammesatte aktiviteter.

Første gang i Kvindehuset

Langt størstedelen af brugerne oplyser at have hørt om Kvindehuset gennem venner, bekendte, familie, naboer og omgangskreds.

Derudover har brugerne hørt om Kvindehuset følgende steder:

- Lær Dansk
- Internettet
- Jobcenteret
- Flygtningelejre
- Biblioteket
- Psykiater

- Kvindemuseet

Motivationen for at opsøge Kvindehuset er meget forskellig, men der er to dominerende tendenser. Den ene er ønsket om at komme et sted, der på positiv vis afleder opmærksomheden fra krigs- og flugtraumer. Det andet er ønsket om socialt samvær. Nedenfor er en samling af citater, der illustrerer de mange forskellige motivationer;

”Mange der har været i krig har det dårligt, og tager til lægen for at få hende til at hjælpe og kurere dem. Men tit hjælper det mere at være sammen med andre, at snakke og grine. Det er bedre end medicin. Så kan man sove om natten.”

”I Aarhus er der mange fra Irak, så vennerne taler meget eget sprog – i kvindehuset får man talt dansk også.”

”Selv om man ikke kan tale sammen, kan man godt være glade og have det rart sammen.”

”Det dæmper larmen i hovedet at være sammen med andre.”

”Fordi kommunen anbefalede træning her.”

”Tit brugte jeg lang tid på bare at gå og handle ind og kigge på folk, men det er ensomt og man snakker ikke med nogen. I kvindehuset kan man snakke med andre.”

”Jeg kan godt lide man ikke er tvunget til at komme. Så får man mere lyst til det.”

”Jeg kom for at slappe af, for ikke at tænke på krig.”

”Har fået meget bedre kondition. Dejligt at det er billigt, og der kun er kvinder. Ville nok ikke komme et andet sted.”

”Det man ikke har lært i skolen kan man lære her.”

”Min mand anbefalede det.”

”At vi gør en indsats for at nye flygtninge kan komme her. Dejligt at være kun kvinder, særligt for nye. Det giver meget mindre pres.”

Andre benyttede tilbud i kommunen

Størstedelen af brugerne kommer kun i Kvindehuset, og har ellers kontakt med jobcenter, læge og evt. skole og institution, hvis de har børn. Nogle kommer også andre steder. Det drejer sig primært om dem, der hører til i den ressourcestærke ende. Af andre tilbud og foreninger der benyttes nævner brugerne:

- Flygtningecaféen (Gellerup)
- Gadecaféen
- Den Aktive Kvindeforening (Gellerup)
- Forældre-netværket
- Nabohuset (Rosenhøj)
- Venskabsforeningen for Ældre Danskere og Indvandrere (Klostertorv)
- Iransk Klub (Brabrand)

- FO
- Bydelsmødre

Hvad ønsker brugerne af fremtidens Kvindehus?

Generelt var brugerne forbeholdne på dette spørgsmål. En mulig forklaring er, at de ganske enkelt synes det var uhøfligt at kritisere Kvindehuset. I hvert fald startede langt størstedelen med at sige, at huset er godt som det er. En anden mulig forklaring er naturligvis, at de rent faktisk synes, der ikke skal laves noget om, og at de er tilfredse med de nuværende rammer og tilbud. En tredje mulighed er, at man ikke forstår hvilke rammer eventuelle forslag skal ligge inden for – det kræver lidt kontekstuel viden om tilbud som Kvindehuset at komme med kvalificerede bud på, hvad der kan ændres – og spørgsmålet har derfor muligvis været for abstrakt.

Herunder følger et udpluk af citater fra de brugere, der alligevel forsøgte sig med et svar. Der er kommentarer tilknyttet nogle af citaterne.

”Mere struktur på møder, og at tingene var lidt mere konsekvente. At man placerer sig i grupper efter tolkene. I nogle kulturer skal man tage telefonen når manden eller onklen ringer. Mange af møderne er meget forstyrrede på grund af åbne døre og trafik.”

Flere af de kvinder, der må tilskrives en del indre uro, har svært ved at befinde sig i konteksten med megen blandet snak og forstyrrelse, og lader sig meget nemt distrahere. Ofte er der 35-40 deltagere til et arrangement, og der tales og tolkes på mange forskellige sprog løbende, og man hjælper hinanden hvor man kan.

”Mere lektiehjælp – evt. hvis der var nogle tilbud om aftenen.”

”Mange af kvinderne er dygtige til at lave mad. Det er lidt synd man ikke får mere ud af det, f.eks. sælger noget mere.”

”Flere sociale arrangementer, the og kage om eftermiddagen, f.eks.”

”Flere kultur- og samfundsarrangementer.”

”Aftencafé. Åben med nogle temaer ligesom om dagen.”

”Mere dansk sprog.”

”Flere mennesker. Bingospil. Bus til ældre mennesker til døren. Særligt vinter.”

”At der tales dansk. Ellers kan man lige så godt blive hjemme og se sine arabiske veninder. Men jeg kan ikke lide at sige det derinde.”

Mange brugere efterlyser at der tales mere dansk i dagligdagen. Kvinden i ovennævnte citat taler om ældreklubben, og hun nævner også, at folk ikke overholder den halve time med eget sprog og derefter dansk, og det synes hun er synd.

”Engelskundervisning, bare lidt. Det er rart at kunne lære de ting i kvindehuset, man ikke har lært i skolen i hjemlandet.”

”Engelskundervisning. Undervisning i andet end dansk.”

Dette lader til at dreje sig om, at der er en hvis prestige i at tale engelsk. Om det er realistisk at lære endnu et fremmedsprog ud over dansk vil så være spørgsmålet – det vil nok være en relativt lille gruppe, der vil have gavn af et sådant tilbud.

”Mere undervisning i dansk. Mere daglig tale. Mindre klasser, hvor man kan tale mere selv, hvor det ikke er en lærer der underviser ved tavlen.”

”Flere fester og sociale arrangementer.”

”Det ligger ikke så godt når man er ældre og skal med bussen. Det er meget at overskue at skulle ud og med flere busser hvis man f.eks. bor i Århus Nord. Hvis det lå i midtbyen skulle man kun med én bus og der er mere læ. Til gengæld ligger det dejligt herude med grønt og luft om sommeren.”

Flere af de ældre brugere vil gerne hentes med bus om vinteren.

”(…) udflugter, hvor mænd og børn er med. Noget for hele familien. Det hjælper ikke at rykke kvinden, hvis manden så holder hende tilbage, og ikke forstår når hun kommer hjem med ny viden og ideer.”

”Når der er lukket, ville det være godt med mulighed for akut rådgivning. Flere ting i fritiden med børn. Lektiehjælp med børn. Ture med overnatning med børn.”

”Mindfulness. Ansigtssmassage. Ting der afstresser og får folk til at mærke sig selv.”

”Hvis kvinderne kunne tage til svømning sammen.”

”Flere løbebånd så man kan træne sammen.”

De sidste citater er fra danske frivillige.

”Fredagsåben. Måske nogle teateraktiviteter, for eksempel revy til fester.”

”Måske foredrag om klimaforandringerne? Det bliver meget aktuelt under kommende valg, og mange er meget lidt bevidst om deres vaner.”

”Mere samarbejde med f.eks. bydelsmødre. Flere projekter med hele familien, så man ikke kun rykker kvinderne, men får familien med. Debat om opdragelse og kønsroller i familien for HELE familien.”

De fleste kvinder tænker altså meget konkret, når de skal komme med bud på forbedringer af huset og perspektiver på fremtiden. Men man kan godt trække nogle linjer ud af det samlede billede – ønsker om opprioritering af dansk og generelt mere af de ting, der allerede er.

Effektmål

Undervejs i undersøgelsen er der spurgt ind til, hvad kvinderne får ud af at komme i kvindehuset. Ud af alle interviewede var 68 % i stand til at deltage i denne del af undersøgelsen, der er baseret på mere dybdegående samtaler.

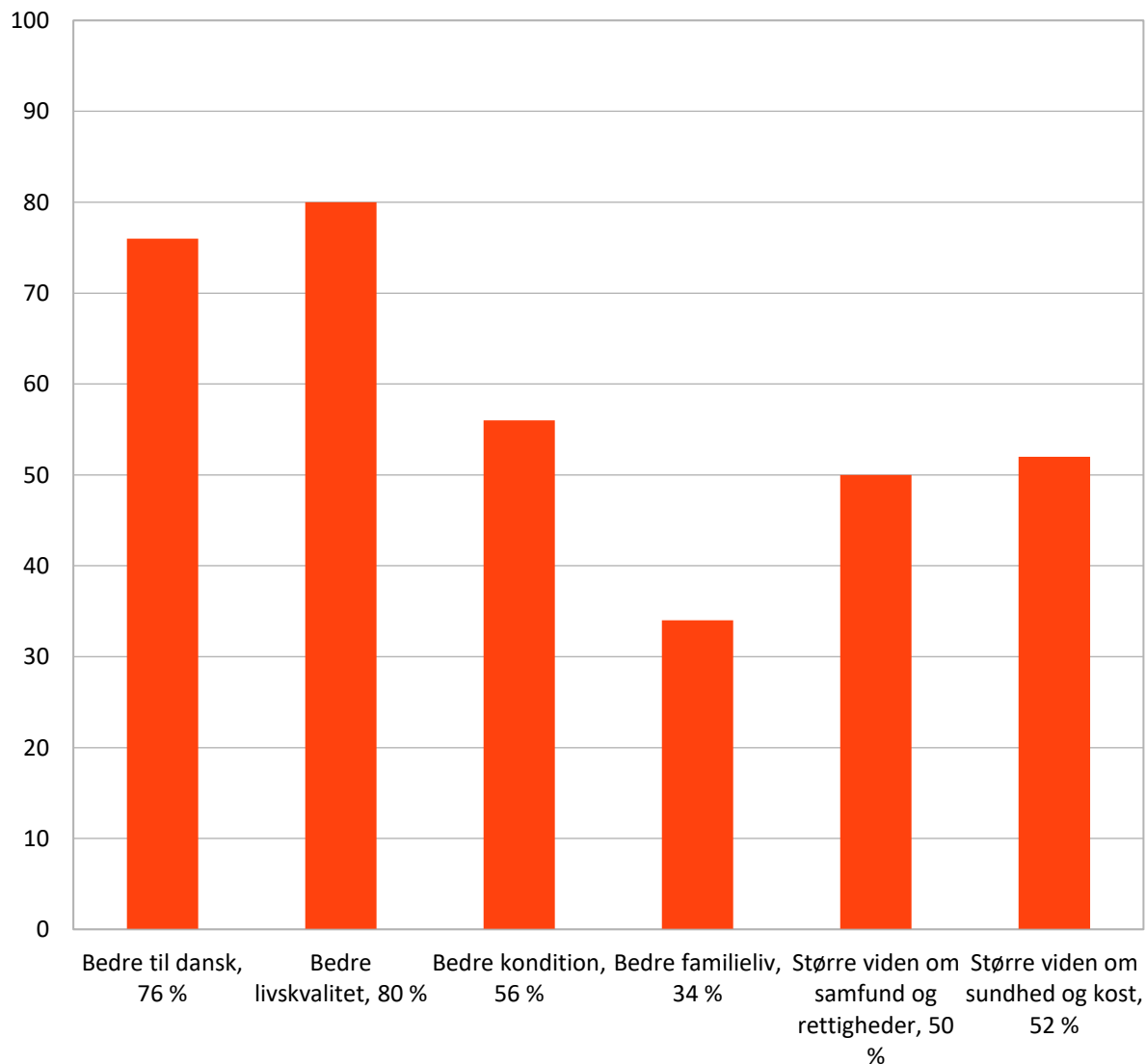
76 % mener at være blevet bedre til dansk – også dem, der ikke nødvendigvis deltager i danskundervisningen, men kommer i huset og taler med andre brugere, frivillige og ansatte. Mange sætter stor pris på at kunne deltage i sociale aktiviteter, og derigennem øve deres dansk.

80 % trives bedre, har fået større overskud, bedre livskvalitet og en større omgangskreds af at komme i Kvindehuset. Haveholdet giver mest i forhold til ro og velvære, mens det kreative hold handler mere om det sociale.

Over halvdelen mener at have lært noget om det danske samfund, rettigheder og pligter, om sygdomme, kost og ernæring, som de ikke havde vidst, hvis de ikke kom i Kvindehuset. Denne del dækker også over undervisning om kvindekroppen, prævention, livsstilssygdomme samt mere praktisk undervisning om lægebesøg, jobcenteret og hvilke tilbud man som borger kan benytte i byen.

I det hele taget oplyser brugerne, at Kvindehuset gør en meget stor forskel i deres liv. Kvindehuset beskrives som både deres familie, deres sociale liv og et sted de kan komme og trygt få hjælp til problemer.

Effektmål

Sammenfatning

Brugerne af huset er overordnet set rigtig glade for det, og der er en begejstring omkring huset, man sjældent finder i lignende tilbud. Det er sandsynligt at denne begejstring bunder i det ejerskab, brugerne finder i at opfatte sig selv som en vigtig del af huset, som én der bidrager og er ligeværdig med andre frivillige og personalet. Dagligdagen er generelt præget af en bekræftende og understøttende kultur på trods af brugernes udfordringer, hvilket i høj grad kan tilskrives Kvindehusets omstillingsparate og empowermentbaserede tilgang til samværet og hjælpen.

Huset bruges på mange forskellige måder alt efter brugernes behov. Der er rigtig mange, der anvender Kvindehuset rekreativt. Det kan umiddelbart nemt tolkes som, at det anvendes som en slags kaffeklub, hvis man har de kritiske briller på. Men man skal ikke tage fejl af, at det for mange af de ældre kvinder er en livsnerve, og de ganske enkelt ikke ville komme ud, hvis ikke nogen faciliterer nogle positive og stabile rammer for dem. Det er ganske få, der *ikke* har givet udtryk for, at Kvindehuset er et frirum fra gamle traumer og følgevirkninger.

Kvindehuset varetager en lang række forskellige understøttende opgaver, lige fra jobansøgninger og nemID til hjælp til et basisdansk, der kan anvendes når man begår sig som borger. Samtidig udøves massiv social opbakning, omsorg og information om sygdom, der præventivt kan spare rigtig mange kroner på lægebesøg, indlæggelser, psykiatri og bostøtte. Rådgivning om prævention, kropslig autonomi og konkret børneopdragelse er også værd at nævne i denne sammenhæng.

Kvindehusets brugere opbygger sociale netværk, hvilket gør dem mere selvhjulpne. De ældre brugere har ofte børn og børnebørn, og man må ikke undervurdere deres rolle i familien, både som rollemodeller, men også som retningsgivende i forhold til deres nærmestes livsvalg. Kvindehuset varetager i den forbindelse en meget vigtig opgave i at facilitere debat, information, udflugter og oplæg der udfordrer og udvikler holdninger og bevidsthed i forhold til demokrati og ligestilling. At brugerne har mulighed for at videregive demokratiske værdier og en basal forståelse for den danske samfundsmodel til børn og børnebørn kan ikke gøres op i penge, og der er ingen tvivl om, det er en meget værdifuld del af Kvindehusets samlede indsats.

Kvindehuset har en ganske særlig balance i sine indsatser, der tillader den enkelte bruger at bidrage og modtage hjælp efter behov. Det giver ejerskab, værdighed og motivation, og det giver en ret unik informations- og læringsplatform for dem, der kommer i huset – det er værd at bevare.